

større Halvdeel af Sogneforstanderskabet, som af den ærede Minister i sin Tid blev foreslaaet. Jeg kan ikke gaae ind derpaa, fordi denne Bestemmelse etablerer et nyt Princip, som vi under vor frie Forfatning ikke nogenstunde have seet indført i Lovgivningen, nemlig at Formuen skal have Magten. Bestemmelsen gaaer ud paa, at den høist besattede Femtedeel, det vil altsaa sige, den Femtedeel, som har den største Formue i Communen, udelukkende skal vælge den større Halvdeel, og de fire Femtedele skal kun sammen med den ene Femtedeel vælge den mindre Halvdeel. Det blev altsaa Formuen i Communen, der skal vælge saaledes, at dens Repræsentanter havde Overvægten i Sogneforstanderskabet, eller med andre Ord, de fire Femtedele blev repræsenterede saaledes i Sogneforstanderskabet, at deres Repræsentanter stedse være i Minoritet, medmindre tilfældige Omstændigheder gjorde, at Nogle af den større Halvdeel være fraværende i Sogneraadet.

Da jeg ikke har hørt nogensomhelst Grund mod Sagens Realitet, er det mig meget vanskeligt at imodegaae de Grunde, der kunne anføres. Jeg veed vel, at der er blevet sagt, og jeg har ogsaa undertiden hørt det sige, at man vel maa vogte sig for at give de mindre Besattede i Communen nogen væsentlig Indflydelse, men at denne bør være hos de høist Besattede. Jeg maa dertil svare, at det er et høist forunderligt Raisonnement, naar vi for Valgretten til dette Thing have friere Betingelser end de, jeg her foreslaaer for Valgretten til Kommuneraadene, thi vi vide dog Alle, at her forhandles langt større Pengesager, i langt videre Omfang og af langt større Betydning end i Kommuneraadene, og kan den Uformuende benytte sin Valgret til Folkethinget saaledes, at man maa indromme, han benytter den vel, saa troer jeg ogsaa, at man maa tiltroe ham Forstand nok til at vælge Medlemmerne af et Sogneforstanderskab. Jeg maa, støttet paa den Erfaring, jeg har med Hensyn til Communalvæsenet, gøre den Bemærkning, at det netop er de saakaldte Smaafolk, Huusmand og Parcellister, der føle sig trykkede af Communalbyrderne, og derfor kan man ikke vente, at deres Indflydelse paa Kommuneraadenes Sam-

menfatning vil føre til at ødsle med Penge, thi de skulle selv yde deres Bidrag. Vi høre bestandig af dem, der have med Sogneforstanderskaberne at gøre, at det stedse ved Opkrævningen er Huusmand og Parcellister, der klage, hvorimod de, der have større Bidrag at yde, de der have hele Bøndergaarde eller større Gaarde end Bøndergaarde, ikke klage derover. Jeg anseer det derfor for en aldeles ugrundet Frygt, at det skulde kunne give Anledning til Udsæthed i Kommunerne, at Parcellisterne fik Ret til at vælge. Jeg skal ikke gjentage de Bemærkninger, jeg tidligere har fremført; jeg skal saaledes ikke gaae ind paa at omtale, hvorledes en stor Part af dem, der før havde havt Valgret til samtlige Sogneforstanderskabets Medlemmer, nu vilde blive indskrænkede til at vælge til den mindre Halvdeel, men jeg maa dog endnu fremhæve, at jeg ikke forstaaer, hvorledes man kan fortolke § 96 i Grundloven paa den Måde, som den her synes at skulle fortolkes. Naar der er Tale om, at Communiernes Beboere skulde have Ret til selvstændig at styre deres Sager, saa forstaaes vist ikke derved, at en Femtedeel af Communiens Beboere skal have denne Ret, men at den øvrige Deel skal saa godt som udskydes.

Der er sagt af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Eskersning), at jeg var gaaet i en Kuse, men jeg troer, at jeg kan bevare denne Øtring ved at sige, at jeg vilde gaae i en Kuse, hvis jeg vilde gaae ind paa Ministeriets Forslag, enten jeg fandt, at det stemte med min Overbevisning eller ikke.

Indenrigsministeren: Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 4 har jeg Intet at erindre. Hvad angaaer Fleertallets Endringsforslag under Nr. 5, da har det været mig meget paafaldende, at den sidste ærede Taler har yttret, at der slet ingen Grunde vare anførte derfor, thi dette Forslag er jo i sin Tid fremgaaet af overordentlig udsørlige Forhandlinger, som man kan finde i Rigsdagstidenden, idet der navnlig i Landsthinget hengik flere Dage, troer jeg, med at drøfte dette Forslag og dets Betydning. Det er ikke udgaaet fra Regeringen, men fra et